

بررسی رابطه بین جنسیت، تحصیلات و قومیت با ترجیح ارزش‌های ازدواج در جوانان ایرانی

سید مرتضی عقدایی^۱، محمدعلی مظاهری تهرانی^۲، فاطمه باقریان^۳، پگاه نجات^۴

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه شهید بهشتی

۲- استاد دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

۳- استادیار دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

۴- استادیار دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

چکیده

امروزه بررسی‌های فرهنگی، بخصوص در زمینه ازدواج، مورد توجه قرار گرفته است. از جمله نظریه‌های به نام در این زمینه نظریه ارزش‌های فرهنگی شوارتز می باشد. پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه انتخاب همسر چه بر اساس این نظریه و چه بر اساس نظریه‌های دیگر با این محدودیت مواجه هستند که همچنان با شرایط واقعی انتخاب همسر فاصله دارند. یکی از راه‌های برطرف کردن این محدودیت استفاده از سناریو برای قراردادن اشخاص در موقعیت انتخاب است. همچنین افراد هنگام انتخاب همسر با مجموعه‌ای از ویژگی‌ها روبرو هستند که بر اساس ترکیب آنها دست به انتخاب یا رد گزینه می‌زنند. بر همین اساس در این پژوهش تلاش شد تا با قرار دادن شرکت کنندگان در موقعیتی نزدیک تر به شرایط واقعی، گرایش آنها برای انتخاب همسر بر اساس ارزش‌های فرهنگی مطالعه شود. در این پژوهش پرسشنامه‌ای سناریو محور بر اساس زمینه یاب ارزش‌های ازدواج دلخمش طراحی و اجرا شد که ۸۴۲ نفر به آن پاسخ دادند و داده‌های به دست آمده با رگرسیون خطی مورد تحلیل قرار گرفت. بر اساس یافته‌های این پژوهش به نظر می‌رسد محاط‌شدگی در مجموع ارزشی بوده است که افراد بیشتر از همه ارزش‌ها بر اساس آن تصمیم‌گیری کرده‌اند، یعنی افراد صرف نظر از جنسیت، قومیت و هر متغیر دیگری، بیشتر تمایل داشتند که بر اساس وجود داشتن ملاک‌های مربوط به این ارزش، در مورد انتخاب یا رد گزینه پیش رو تصمیم‌گیری کنند. همچنین به جز جنسیت، متغیرهای قومیت و تحصیلات هیچ رابطه‌ای را نشان نداده و تاییدی است بر اینکه مفاهیم ارزش‌هایی که جوانان برای ازدواج انتخاب می‌کنند، تابعی مشترک است که فراتر از معانی ویژه و متمایز قوم شناختی است.

واژگان کلیدی: ارزش، ازدواج، جوان، شوارتز.